

Інфармацыя аб правядзенні Калядных святаў у Гродзенскай вобласці

1. Бераставіцкі раён

Ва ўстановах культуры Бераставіцкага раёна былі праведзены падворныя абходы калядоўшчыкаў:

- Абрад Калядкі “Віфліемаўская зорка” Макараўскі ДНК, 25.12.12;
- Абрад Калядкі “А вчора з вчора...” Кватарскі СДКіВЧ, 25.12.12;
- Абрад Калядавання “Дзісей Бэтлеем...” Эйсмантаўскі ЦДК, 25.12.12;
- Абрад “Беларускія калядкі” Старадварэцкі СДКіНТ, 07.11.13 -18.00;
- Абрад Калядак “Калядачкі - бліны ды аладачкі!” Бераставічанскі к\б, 07.01.13;
- Абрад Калядавання “У госці прыйшла Каляда” Малабераставіцкі ЦДК, 07.01.13;
- Абрад Калядавання “Прышла каляда ў вечары” Пархімаўскі ДкіВЧ, 07.01.13;
- Абрад Калядавання “Каляда, калядзіца” Макараўскі ДНК, 07.01.13 -16.00;
- Абрадавае Калядавання “Ішла Каляда па сялу” Эйсмантаўскі ЦДК, 07.01.13;
- Абрад Калядавання “А я калядую - ды каўбасы чую...” Масалянскі ЦДК, 07.01.13;
- Абрад Калядкі “Ой рана-рана куры запелі – Каляда!” Кватарскі СДКіВЧ, 07.01.13.

2. Гродзенскі раён

№ п/п	Меропрыяtie	Место проведения	Дата проведения
1.	Абрад «Вяселая Каляда»	аг.Адэльск	25.12.12
2.	Калядаванне «Калядныя вандроўкі»	аг.Путрышкі	25.12.12
3.	Абрад «Калядкі»	аг.Капцёўка	25.12.12
4.	Калядаванне «Добры вечар, шчодры вечар»	тэрыторыя Гожскага с/с	25.12.12
5.	Калядаванне «На Каляды, на святы вечар»	в.Навасёлкі	25.12.12
6.	Абрад «Аплаткавае спатканне»	Адэльскі ЦКіНТ	27.12.12
7.	Калядаванне «Одари	в.Новая Гожа	07.01.13

	дарами, Коляда»		
8.	Калядаванне «Каляда, ах, Каляда»	аг.Луцкаўляны	7.01.13
15.	Калядаванне «Ночь перед Рождеством»	в.Галавачы	7.01.13
16.	Калядаванне «Адчыняйце хутчэй дзверы»	в.Навасёлкі	8.01.13

3. Мастоўскі раён

1. Калядаванні прайшлі ў Правамастоўскім СДК і Пескаўскім СК.

2. Абрады адбыліся:

- Гудзевіцкі ЦДК
- Харціцкі ЦДК
- Струбніцкі ЦДК
- Пацэвіцкі СДК
- Дубненскі СДК
- Курывавіцкі СДК
- Мілявіцкі СДК
- Галубоўскі СК
- Глядавіцкі СК
- Азёркаўскі СК
- Стральцоўскі СК

Стала традыцыйна кожны год ў РДК 14.01.13 праводзіць абрад «Калядкі» (пао гораду).

4. Навагрудскі раён

У Навагрудскаму раёне праводзіцца праца па зберажэнню мясцовых традыцый. Так 07.01.2013г. у Пятрэвіцкім ЦДК быў праведзен абрад «Шчодры вечар», запісаны са слоў Апановіч Раіны Фёдараўны, 1905 г.н., в. Пятрэвічы. На тэрыторыі зоны абслугоўвання Харосіцкага СДК адбылося абрадавае прадстаўленне «Каляда, Калядзіца», запісана са слоў Лукашэвіч Веры Іванаўны 1926 г.н., в. Нягневічы, Агейка Лідзіі Рыгораўны 1929 г.н., Сазановіч Ніны Іванаўны 1927 г.н.

Тэатралізаванае прадстаўленне адбылося ў г.п. Любча (Любча, ГДК) «Калядная зорка». Таксама абрадавыя прадстаўленні былі праведзены па зонах абслугоўвання Брольніцкага ЦДК - «Ой, Калядачкі»; Гарадзечненскі СК, Шчорсаўскі СДК-ЦТТ - «Прышлі Калядкі, збірай аладкі»; Валеўскі СДК - «Час прыйшоў калядаваць»; Ваўковіцкі ЦДК, Вераб'евіцкі СДК-ЦТТ - «Калядачкі».

5. Іўеўскі раён

З мэтай адраджэння і развіцця традыцыйнай народнай культуры ў Іўеўскім раёне клубнымі ўстановамі актыўна праводзяцца святкаванні народных свят. Штогод клубнымі ўстановамі 25 снежня і 7 студзеня праводзіцца святкаванне калядных свят. Мерапрыемствы, прысвечаныя Калядам звычайна ахопліваюць немала населенных пунктаў раёна, праходзяць у г. Іўе, аграгарадках і весках, уключаючы аддаленыя і маланаселеныя вескі. Часцей за ўсё калядныя мерапрыемствы ўяўляюць сабой падворныя абыходы з абрадам калядавання (або ва ўстановах -тэатралізаваныя прадстаўленні па матывах абрада), тэматычныя выставы “Калядныя ўзоры”.

Некаторымі ўстановамі калядныя мерапрыемствы часам праводзяцца ў выглядзе святаў. Так 25 снежня 2012г. і 7 студзеня 2013г. ў аграгарадках Трабы і Ліпнішкі Трабскім СДК і Ліпнішкаўскім СДК былі праведзены святы «Каляды» і «Калядныя гулянні». У ходзе свят адбыліся падворныя абыходы з абрадам “Каляда прыйшла”, канцэрты каляднай песні “Сустракаем Каляду”, тэатралізаваныя прадстаўленні “Калядная зорка”, тэматычныя выставы «Каляныя матывы».

З 1995 года Бакштаўскім СДК быў адноўлены рэгіянальны калядны абрад “Гулянне ката”, які ў даўнія часы праводзіўся ў перыяд паміж праваслаўным Ражствам (7 студзеня) і Хрышчыннем (19 студзеня) ў весцы Бакшты і ў суседніх весках Заберазь, Астраўцы, Грабава, Пацавічы і іншых

6. Ашмянскі раён

24.12. 2012	Абрад «Калядаванні» (Гальшанскі СДК)	аг. Гальшаны.
25.12. 2012	Абрад «Калядоўшчыкаў сустракайце» (Барунскі СЦКіД)	Барунскі СЦКіД.
25.12. 2012	Абрад «Калядаванні» (Палянскі СДНТіР)	в.Паляны, в.Люгаўшчына.
25.12. 2012	Абрад «Калядаванні» (Граўжышкоўскі СДСД)	аг. Граўжышкі.
25.12. 2012	Абрад “Калядоўшчыкі” (Міхайлоўшчынскі КБ)	МіхайлоўшчынаКБ.
25.12. 2012	Абрад «Каляда, калядзіца» (Станцыённы СК)	аг.ст.Ашмяны аг. Солы в.Анкуды в.Навасёлкі в.Новікі.
06.01. 2013	Абрад «Да нас прыйшлі Каляды» (Гальшанскі СДК)	аг. Гальшаны.
07.01.	Абрад «Калядоўшчыкаў сустракайце»	аг. Баруны.

2013	<i>(Барунскі СЦКіВЧ)</i>	
07.01.2013	Абрад «"Калядоўшчыкі"» <i>(Міхайлоўшчынскі КБ)</i>	в.Міхайлоўшчына.

7. Свіслацкі раён

- 25.12.12 - тэатралізаванае прадстаўленне - «Калядныя забавы» - Студеникский СК.
- 25.12.12 – калядкі - «Святло Віфлеемскай зоркі» - Ханчицкий СК .
- 07.01.13 – калядкі – “Ехала Каляда ў вазочку!” – Велікасельскі СК.
- 07.01.13 – тэатралізаванае прадстаўленне “З Ражствам Хрыстовым” – Корнадскі СДК.
- 07.01.13 – тэатралізаванае прадстаўленне “Каляда-Калядзіца” – Нязбодзіцкі ЦСДК.
- 07.01.13 - тэатралізаванае прадстаўленне “Ішла Каляда калядуючы!” – Ціхавольскі клуб фальклора і краззнаўства.
- 10.01.13 – клубныя вячоркі “ Як бабулі варажылі...” – Навадворскі СДК.
- 13.01.13 - тэатралізаванае прадстаўленне “Ішла калядзіца!” – Ханявіцкі СДК.
- 13.01.13 – шчадраванне “Шчадроўка шчадрала, у хату запрашала!” – Корнадскі СДК .
- 13.01.13 – святочнае каледаванне “Прыйша Каляда – адчыняй вароты!” – Навадворскі СДК .
- 13.01.13 – клубныя вячоркі “Каляднае свята” – Велікасельскі СК .

8. Смаргонскі раён

Фальклорна-этнаграфічныя традыцыі Смаргоншчыны ўяўляюць сабой шматколёрную скарбніцу, якая змяшчае ў сабе вусную, народную творчасць, музыку, танцы, абрады, рамёствы. На тэрыторыі Смаргонскага раёна добра прадстаўлены ўсе віды мастацкай народнай творчасці, але найбольш захаваліся і дайшлі да нас святы і абрады, якія ўваходзяць у традыцыйны каляндар беларусаў, а таксама сямейна-бытавыя і каляндарна-абрадавыя паэзія.

Станоўчым прыкладам пераемнасці святочна-абрадавых традыцый з’яўляецца работа Вішнеўскага, Лылойцінскага і Сінькоўскага ЦДК, Валэйкавіцкага Дома фальклору.

Традыцыйна на Смаргоншчыне работнікі устаноў культуры сумесна з удзельнікамі аматарскіх калектываў мастацкай творчасці праводзяць тэатралізаваныя прадстаўленні ў гонар свята Ражства Хрыстова для жыхароў навакольных вёсак, якія ўваходзяць у зону абслугоўвання.

Так,напрыклад работнікі Лылойцінскага і Кушыянскага ЦДК правялі святочнае калядаванне “Калядачкі-калядкі”, дзе ў госці да гаспадароў прыходзілі “Ражаныя” – Каза, Мядзведзь, Механоша,Звяздар. У выкананні калядоўшчыкаў гучалі беларускія народныя песні.

Калядная сустрэча “Святло Хрыста ў нашы сем’і” прайшла ў Вішнеўскім ЦДК у рамках пасяджэння аматарскага аб’яднання “Для тых, хто не лічыць гады”. Святочнае мерапрыемства ладзілася сумесна з каталіцкай канфесіяй. Перад прысутнымі выступіў касцельны хор, тэатр мініацюр Вішнеўскага ЦДК паказаў сцэны на Біблейскія тэмы, удзельнікі аматарскага аб’яднання падрыхтавалі традыцыйныя калядныя стравы.

Станоўчым прыкладам пераемнасці святочна-абрадавых традыцый з’яўляецца работа Валэйкавіцкага ДФ.З удзелам народнага фальклорнага калектыву “Валэйчанка” і ўзорнага тэатра народнай песні прайшла святочная вечарына “Сіяй нетлеющее пламя рождественской звезды”. На святочнае мерапрыемства былі запрошаны таксама ўдзельнікі аматарскага аб’яднання “Традыцыя” і дзіцячага аматарскага аб’яднання “Гасцеўня Бабулі Гані”. У час правядзення мерапрыемства дарослыя паведалі дзецям, як святкавалі Каляды іх продкі, якія гатаваліся стравы, якія спявалі песні, а малодшымі ўдзельнікамі быў падрыхтаваны сцэнічны варыянт свята Каляды.

Прыемныя сюрпрызы чакалі на Каляды жыхароў вёсак Залесе і Наваспак. Культработнікі Залескага і Сінькоўскага цэнтральных Дамоў культуры вырашылі аднавіць абрад калядавання і на другі дзень свята Нараджэння Хрыстова выправіліся па хатах з песнямі і віншаванкамі. Мясцовы люд быў і ўражаны, і ўзрадаваны. Гаспадары адорвалі калядоўшчыкаў рознымі прысмакамі, пірагамі ды печывам. З вуст калядоўшчыкаў віншаванні для гаспадароў, жадалі ім добра, заможнасці, услаўлялі іх на працавітасць і шчодрасць.

Дзякуючы намаганням работнікам ўстаноў культуры Смаргонскага раёна, аматарам і знаўцам мясцовым традыцый правядзенне святочна-абрадавых дзей служыць зберажэнню, захаванню і прапагандзе фальклору Смаргонскага раёна.

9. Карэліцкі раён

- 07.01.13 – Абрад “Го-го-го каза” в.Лукі;
- 07.01.13 – Калядныя віншаванні “Пад каляднаю зоркаю” в.Турэц;
- 07.01.13 – Святочнае віншаванне “Віншваем з Калядамі” в.Цырын;
- 07.01.13 – Калядныя віншаванні в.Беражна;
- 07.01.13 – Калядныя віншаванні “Ішла Каляда калядуючы” в.Аюцавічы;
- 14.01.13 – Калядныя віншаванні в.Краснае;

10. Лідскі раён

<i>Дата і час правядзення</i>	<i>Форма і назва мерапрыемства</i>	<i>Клубная ўстанова культуры</i>
25.12	Вячоркі “Калядкі, бліны ды аладкі” (в. Лайкавшчызна)	Парэцкі СДК
25.12	Абрад «Гэй, Калядачкі!» (в. Ваверка)	Ваверскі ЦДК
25.12	Абрад “Каляда, калядуючы” (в. Сялец)	Сялецкі СК
25.12	Абрад “Ішла Каляда калядуючы...” (в. Дроздава)	Ганчарскі ЦДК
25.12	Абрад “Калядная зорачка” (в. Беліца)	Беліцкі СДК
25.12	Віншаванні з Калядой «Калядныя забавы» (в. Крупава)	Крупаўскі СДК
25.12	Віншаванні з Калядой “Вячора з калядой” (в. Пескаўцы)	Пескаўскі СДК
25.12	Святочнае калядаванне “Шчодры вечар” (в. Дворышча)	Дварышчанскі ЦДК
26.12	Гульнівая праграма для дзяцей “Калядныя гульні”	Гудскі ЦТід
27.12	Абрад “Прышла шчадрушачка” (в. Далекіе)	Далецкі СДК
27.12	Тэатральнае прадстаўленне тэатра-студыі “Батлейка”- п’еса “Цар Ірад”	Лідскі РЦРіТК
28.12	Абрад “Прышла Каляда – адчыняй варата”	Ганчарскі ЦДК
06.01	Тэатралізаванае прадстаўленне «Калядны падарунак»	Мінойтаўскі КДЦ
06.01	Тэатралізаванае прадстаўленне “Гэй, Калядачкі!”	Ходараўскі ЦДК
06.01	Святочнае калядаванне “Калядная зорачка” (в. Гуды)	Гудскі ЦТід
06.01	Святочнае калядаванне “Прышла Каляда – адчыняй варата”	Першамайскі ДК
07.01	Абрад «А калядачкі, а хадзіце да нас» (в. Ганчары)	Ганчарскі ЦДК
07.01	Абрад «Калядныя забавы» (в. Ваверка, в. Красноўцы)	Ваверскі ЦДК
07.01	Абрад «Ішла Каляда калядуючы...» (в. Сялец)	Сялецкі СК
07.01	Абрад «Куццю пачынаем. Каляды сустракаем» (в. Тарнова)	Тарноўскі ЦДК

07.01	Абрад «Гэй, калядныя, бліны ладныя» (в. Панямонцы)	Пескаўскі СДК
07.01	Абрад “Гэй, Калядачкі!” (в.Беліца)	Беліцкі СДК
07.01	Абрад «Ідзе Каляда калядуючы» (в. Крыніца)	Дварышчанскі ЦДК
07.01	Абрад «Добры вечар, пані гаспадару» (в. Голдава)	Голдаўскі СДК
	Абрад «Ой, калядачкі, бліны-ладачкі»	Далецкі СДК
13.01	Абрад «У госці Каляда прыйшла» (в. Дакудава)	Дакудаўскі СК

11. Воранаўскі раён

Радунскі ГДК	Тэатралізаванае прадстаўленне “Светлы прадзнік Рождество”	25.12.12
Большышскі СДК	Тэатралізаванае прадстаўленне, прысвечанае Раждству Хрыстову “Родилась на небосводе звезда”	25.12.12
аг. Місявічы	Калядаванне	25.12.12
аг. Пагародна	Калядаванне “Прышла Каляда – адчыняй варата”	25.12.12
аг. Доцішкі	Абрад “Калядкі”	26.12.12
аг. Беняконі	Калядаванне “Шчодры вечар”	25.12.12
аг. Нача	Калядаванне “Шчодры вечар, добры вечар”	25.12.12
аг. Пераганцы	Абрад “Калядкі”	25.12.12

12. Шчучынскі раён

Шчучынскі РДК	Абрад “Калядкі”	25.12.12
в. Ашмянцы	Абрад “Калядкі” “Каляда ідзе - свята нясе”	25.12.12
в. Руткевічы	Абрад “Калядкі”	25.12.12
в. Тапілішкі	Абрад “Калядкі” “Прышла, Каляда!”	25.12.12
в. Дэмбрава	Абрад “Калядкі” “А ў нас сёння Каляда”	25.12.12
в. Кронькі	Калядныя віншаванні ў дамах	25.12.12
в. Каменка, в. Залесная	Калядныя віншаванні “Ідзе Каляда”	25.12.12
в. Ліпічна, в. Старынкi	Абрад “Беларускія Калядкі”	25.12.12

в.Мажэйкава, в.Ішчэлна	Абрад “Калядкі”	25.12.12
аг.Орля	Абрад “Калядаванне”	25.12.12
в.Ляшчанка	Абрад “Калядкі” “У гасцях у Каляды”	25.12.12
аг.Гурнофель	Абрад “Калядкі”	25.12.12
в.Ражанка	Абрад “Калядкі” “Добры вечар добрым людзям”	25.12.12
в.Кобраўцы	Абрадавы вечар “Прыйшла, Каляда!””	25.12.12
в.Новы Двор	Абрад “Ах, Калядачкі – бліны аладачкі!”	25.12.12
в.Арлова- Гара (Берштаўскі КБ)	Абрад “Калядкі” “Добры вечар, шчодры вечар”	25.12.12
в.Клешылкі (Бакштаўскі СК)	Абрад “Калядкі”	25.12.12
в.Балічы, в.Ражанка	Абрад “Калядкі” “Добры вечар, добрым людзям!”	07.01.13
в.Прэціма, в.Ліпічна	Абрад “Беларускія калядкі”	07.01.13
в.Дубрава	Калядаванне	07.01.13
в.Бабічы (Ракавіцкі СДК)	Калядаванне	07.01.13
в.Мураванка, в.Скрыбаўцы	Абрад “Калядкі”	07.01.13
в.Тапілішкі	Абрад “Калядкі”	07.01.13
в.Ляшчанка	Абрад “Калядкі”	07.01.13
г.Шчучын	Абрад “Калядкі”	07.01.13
аг.Орля	Абрад “Калядкі”	07.01.13
в.Бершты (Навадворскі ЦДК)	Абрад “Калядкі”	07.01.13
В.Скоржыкі	Абрад “Калядкі”	07.01.13
г.п.Жалудок	Абрад “Калядкі”	07.01.13
г.п.Астрына	Абрад “Калядкі”	07.01.13

13.Ваўкавыскі раён

24.12.12	Абрад “Калядкі”	В.Воўпа
25.12.12	1.Абрад “Калядкі” “Сустракайце Каляду” 2. Абрад “Калядкі” “Прышла Каляда” 3. Абрад “Калядкі” “Пад Каляднай зоркай” 4. Абрад “Калядкі” 5. Абрад “Калядкі” “”Прыехала Каляда, адчыняй варата 6. Абрад “Калядкі” “Калядачкі – бліны ды аладачкі” 7. Абрад “Калядкі”	в.Раднікі, Мачулінскі СДК, в.Войткавічы, в.Рэпля. в.Рупейкі, п.Юбілейны, в.Альхова (адказны Дуляўскі СДК)
26.12.12	Абрад “Калядкі” “Каб Калядачкі цэлы гадочак”	в.Леснікі (адказны Шусцікаўскі СК-музей)
07.01.13	1. Абрад “Калядкі” 2. Абрад “Калядкі” 3. Абрад “Калядкі” “Каляды, калядкі везлі бліны ладкі!” 4. Абрад “Калядкі” “Добры вечар, калядны вечар” 5. Абрад “Калядкі” “Прышла Каляда – бліны да аладкі” 6. Абрад “Калядкі” “Калядуеі і са святам усіх віншуем” 7. Абрад “Калядкі” “Калядная зорка” 8. Вячоркі “Прышла каляда, адчыняй варата”	п.Юбілейны, Мачулінскі СДК, в.Ізабелін, Лапеніцкм СК, в.Ендрыхаўцы, Рупейкаўскі СДК, п.Матвееўскі, Дуляўскі СДК

14. Дзятлаўскі раён

У клубных установах раёна адным з прыарытэтных напрамкаў з’яўляецца захаванне культурнай спадчыны. Гадавы цыкл святаў і абрадаў пачынаецца з калядных святкаванняў. Традыцыйна абрад “Калядкі” праходзіць у Наваельнянскім ГДК “Сёння свята, Каляда”, Казлоўшчынскім ГДК “Паехала Каляда ад хаты, да хаты”, Гезгалаўскім СДК “Ехала Каляда ў чырвоным вазочку”, Вензавецкім СДК “Калядная Зорка”, Жукоўшчынскім СДК “Калядны вечар ідзе, каўбасу нясе” , Раклевіцкім СДК ”Прыехала Каляда з вечара”, Лявонавіцкім СДК “Ідзем Калядою”, Хвінявіцкім СДК “Святло каляднай

зоркі”, Данілавіцкі СДК “Ішла Каляда, Калядуючы”, Сачыўлянскім СК “Ішла Каляда...”, Міроўшчынскім СК свята “Калядкі – усім да спадабы бліны і аладкі”, Лапушанскім СК “ Прышла Каляда – адчынай дзверы”, вечарына “ Каляда, калядзіца” - Погірскім КМНП.

Абрад “Шчадрэц” праводзіцца ў Раготнаўскім СК “Шчодры вечар”, Студзераўшчынскім ДФ “Добры вечар табе, пане – гаспадару”, Наваельнянскім ГДК “Шчодрок”, Белагурнаўскім СДК “Шчодры вечар – добры вечар”.

У гэтыя мерапрыемствы па-магчымасці ўключаюцца звесткі са слоў старажылаў: прыкметы, звычаі, традыцыйныя абрадавыя дзеянні, дзеючыя асобы, абрадавыя песні мясцовых носьбітаў песеннага фальклору .

Асобую зацікаўленасць да элементаў каляднага абраду свайго рэгіёну надае народны тэатр – студыя гульні “Прымакі”. Калектывам у свой час, быў адроджаны і максімальна прыбліжаны да старадаўняга, абрад “Ішла Каляда, калядуючы”.

15. Зэльвенскі раён

Тэрмін “каляды” на Зэльвеншчыне аб’ядноўвае некалькі ўзаемазвязаных паняццяў: святочная дата, абрадавая страва – куцця, гурт калядоўшчыкаў, калядныя песні, пачастункі калядоўшчыкам ад гаспадароў, сена, што пасцілаюць на стол на куцю.

Калядныя гурты, што складаюць удзельнікі калектываў аматарскай творчасці і супрацоўнікі Князеўскага СДК і Падбалоцкага КБ, традыцыйна робяць абход двароў з віншаваннямі гаспадароў, выкананнем калядных і святых песень 25 снежня, таму што асноўная частка насельніцтва зоны абслугоўвання – католікі.

Больш за дваццаць гадоў як у Зэльве адродзілі традыцыю калядавання. Некалькі гуртоў, адкалядаваўшы, збіраюцца на цэнтральнай плошчы і паказваюць жыхарам і гасцям пасёлка каляднае тэатралізаванае прадстаўленне з казою, цыганкаю, мядзведзем, з песнямі, пажаданнямі, гульнямі.

Калядны абрад увайшоў у жыццё зэльвенцаў. Аб гэтым сведчыць той факт, што дзеці і падлеткі самастойна арганізуюць гурты з пераапраананнямі і ходзяць калядуюць.

7 студзеня ходзяць калядоўшчыкі і ў в. Дзярэчын (Дзярэчынскі ЦДК), в. Бародзічы (Бародзіцкі ЦКіД), в. Караліно (Каралінскі СДК), в. Славацічы (Славаціцкі СДК), в. Крывічы (Крывіцкі СДК).

У вёсках Елка і Кашалі 13 студзеня шчадруюць.

16. Слоні́мскі раён

№ п/п	Дата правядзення	Форма і назва мерапрыемства	Месца правядзення
1.	05.01	Свята “Прышлі Калядкі”	ДК-МДЦ
2.	06.01	Свята “Прышла Каляда – адчыняй вароты”	Дзераўноўскі ЦДК
3.	06.01	Абрад “Калядная зорка”	Сянькоўшчынскі ЦДК
4.	06.01	Свята “Каляды”	Дзеравянчыцкі ЦДК
5.	06.01	Абрад “Каляда, Каляда, адчыняй вароты”	Касцянеўскі СК
6.	06.01	Свята “Калядкі”	Сасноўскі СДК
7.	06.01	Свята “Зорка Ражства”	Кастровіцкі СДК
8.	06.01	Свята “Сустракай, гаспадар, Каляду”	Партызанаўскі СДК
9.	06.01	Калядныя шчадраванні “Калядная зорка”	в. Шылавічы
10.	07.01	“Калядныя шчадраванні”	в. Васілевічы
11.	07.01	Абрад “Калядная зорачка”	Жыровіцкі ЦДК
12.	07.01	Свята “Сёння мы з вамі святкуем Каляды”	Міжэвіцкі ЦДК
13.	07.01	Калядныя забавы “А ў нас Калядкі, бліны ды аладкі”	в. Вострава
14.	07.01	Калядныя вандраванні	в. Жыровічы
15.	07.01	Свята “Каляды”	Прырэцкі КФ
16.	09.01	Свята “Нараджэнне Хрыстова”	Сялявіцкі ЦДК
17.	12.01	Фальклорныя пасядзелкі “Калядачкі”	в. Сасноўка
18.	13.01	Свята “Прышлі Каляды, усе людзі рады”	в. Сурынка
19.	13.01	Свята “Прышлі Калядкі, вясёлыя святкі”	в. Кастровічы
20.	13.01	Свята “Шчодры вечар, добры вечар”	Навасёлкаўскі ЦДК
21.	14.01	Калядныя шчадраванні	в. Прырэчча в. Русакова в. Сценявічы
22.	19.01	Фальклорная вечарына “Дзявоцкія гаданні”	в. Сялявічы

17. Астравецкі раён

Калядныя абрады ў Астравецкім раёне:

Страчскі СК – калядны абрад “Как пошла Коляда из дома в дом гулять, себе вкуснятину собирать”;

Гудагайскі СДК – калядны абрад “Пайшла Каляда калядуючы”;

Міхалішскі СДК – фальклорнае свята “Каляда-Калядушка”;

Рымдзюнскі СДК – народнае свята “Каляда”.